

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah.
Velja za vse leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily
in the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 253. — ŠTEV. 253.

NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 28, 1921. — PETEK, 28. OKTOBRA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

ZDRAVNIKI NOČEJO PREDPISOVATI PIVA

Izjavljajo, da ne bodo dajali bolnikom receptov za pivo. — Zdravniki nočejo biti bartendariji.

Philadelphia, Pa., 27. okt. — Zdravniki ki prisostvujejo Amerikemu kongresu kirurgov, se hočejo boriti z vso silo proti demonu rumu. Zadnji odlok zakladniškega tajnika Mellona jih ne bo prizadel niti v najmanjši meri.

— Pripravljeni smo boriti se do smrti proti onim žejnim pacientom, ki čakajo, da se vrne domov, da nas preplavijo z zalogo posebnih formulirjev za recepte ter peresi, — je rekel večer eden izmed kirurgov.

— Izjavilo pa se je tudi, da ne bo kolegij kirurgov vpriporili nobene oficijelne akcije glede te zadeve.

— Večina nas je proti prohibiciji, — je rekel dr. Wellborn iz Evansville, Indiana (v tej državi je veljavna postava, ki prepoveduje pivo v zdravilne svrhe), — a mi ne bomo predpisovali piva s pomočjo receptov. Prohibicija mora ali popolnoma izginiti, ali pa nočemo imeti nobenega opravka z njo.

Dr. Wellborn je rekel, da je izprašal glede te zadeve skoro vse zdravnike, ki se vdeležujejo konvencije. V skoro vsakem slučaju je izvedel, da ni dotični zdravnik voljan ali pripravljen predpisovati pivo s pomočjo receptov, brez ozira na to, kako pritisk se bo izvajalo na dobro naravo zdravnikov od strani žejnih.

— Mogoče bo najti tri odstotke zdravnikov v deželi, ki se bodo otilli trgovine s pivom, ker ne morejo drugače najti zaslužka, da se prežive, — je dostavil dr. Wellborn. — To pa bodo vedno isti ljudje, ko jih ni nikdo drugi hotel dobavljati.

Dr. Melvin Franklin, zdravnik iz tega mesta, se je smejal vsprti misli, da bi postali zdravniki bartendariji.

— Ne bo nič, — je rekel. — Vem, da ni tukaj niti enega zdravnika, ki bi jemal kaj takega vpoštev in uplivi teh bo zadostoval, da zadrži manj odlične zdravnike, da se lotijo takega posla.

— V istem času pa je prišel med kirurgi prevladovati strah, da bo prišlo tvojnice, ki izdelujejo kirurške instrumente, izpreminjati slednje v jeklena peresa ter priporočati nove aparate za zdravniške urade.

Dr. William Anderson, načelnik zveze farmacevtov v New Yorku, je izjavil, da so lekarnarji kot takli strogo proti temu, da bi se njih lekarnice izpremenilo v prodajalne za pivo. Treba je na vsak način najti kako drugo sredstvo kot lekarnice da se spravi pivo v roke onih, ki ga potrebujejo.

— Lekarnarji na drobnost, — je rekel, — so skoro kot en mož proti temu, da bi postali vir piva. Mogoče je najti par ljudi v tem poslu, ki so bili preje trgovci z opojnimi pijačami in ki bodo prodajali pivo na temelju novih regulacij. To pa niso farmacevti, ki so zavržili potrebne študije, pač pa ljudje, ki imajo v službi lekarnarje, ki so študirali ter dobili tudi diplome. (To je vse lepo, kar govore kirurgi in lekarnarji, a vsakdo si lahko misli na temelju izkušenj, da ne bodo zdravniki in lekarnarji izpustili iz svojih rok tako lepega vira zaslužka kot je to. Na zunan se seveda delajo moralne in značajne, a ko je treba napraviti denar, bodo vsi takoj pri koritu. Če je kje kakšna dežela na svetu, kjer ima denar večjo moč in veljavo kot pa prepričanje in poštenje, je to Amerika. O tem nam priča zgodovina prohibicije izza kratkatega časa njene obstoja. Može, ki so glasovali v kongresu za prohibicijo, — seveda pod velikanskim pritiskom, — ki so na zunan prohibicionisti, krišjo na aktivnem prohibicijsko postavbo prav tako dosledno in rade volje kot zadnji Kganjaršek, rika.)

ŽELEZNIŠKI DELAVSKI SVET ZDRUŽENIH DRŽAV.
Z leve na desno: Horace Baker, zastopnik delavstva; G. W. Hangar, zastopnik javnosti; O. O. Wharton, zastopnik delavstva; B. C. W. Hooper zastopnik javnosti; Samuel Higgins, zastopnik železniških družb; R. M. Barton, pred sednik. Glavni namen tega sveta je bil prepričati železničarsko stavko.

ALEKSANDER SE BO VRNIL DOMOV

Poročilo iz Beograda pravi, da bo kralj Aleksander zapustil Pariz ter prišel v Beograd.

Belgrad, 27. oktobra. — Oficijelna časnikarska agentura v tem mestu je objavila, da bo dospel Aleksander dne 30. oktobra v svoje glavno mesto.

Pravijo, da je Gobila jugoslovanska vlada iz Pariza brzojavko, v kateri je rečeno, da bo zapustil kralj Aleksander Pariz tekoma dveh ali tri dni in da bo ostal nekaj časa v Zagrebu, predno bo prišel semkaj.

Vse potrebno za njegovo kronanje bo odredeno, ko bo dospel semkaj.

Negotovost, ki je mejila že na skrivnost, je obdajala podaljšano bivanje jugoslovanskega kralja v Parizu. Ko je umrl stari Peter, se je mudil Aleksander v Parizu, kjer je bil operiran. Operacijo je uspešno prestal in pred nekaj časa je postalo znano, da mu zdravstveno stanje dopušča potovanje. Ostal pa je še vedno v francoskem glavnem mestu, kljub številnim prošnjam svojega kabineta, naj pride v Beograd. Krožila so poročila, da se namerava odpovedati prestolu ter se umakniti v privatno življenje.

HAYWOOD BO OSTAL V INOZEMSTVU.

Chicago, Ill., 27. oktobra. — Big Bil Haywood, prejšnji glavar I. W. W. se ne bo vrnil iz Rusije v Ameriko, da se izroči zveznim oblastim. To je razvidno iz tega, ker je pričela njegova organizacija kolektati \$65,000 da vrne to svoto onim, ki se položili jamščino zanj in za devet drugih.

kateremu ni še nikdar padlo v glavo proglasiti se prohibicionistom. Hinavščina, javna in privatna, je dospela v tej deželi do svojega viška in zadnji čas je, da se izpodreže javne korenike te hinavščine in javne demoralizacije, ki je posledica tega, kar proglašajo prohibicionisti za največji uspeh v moderni zgodovini človeštva, namreč uveljavljanje splošne prohibicije v tako kozmopolitiški deželi kot je ravno Amerika.)

BIVŠI CESAR NA ANGLEŠKI LADJI

Jugoslavija, Čehoslovaka in Rumunska zahtevajo izročitev prejšnjega cesarja Karola.

Pariz, Francija, 27. oktobra. — Svet zaveznih poslaničkov je danes klenil, naj vzame neka angleška bojna ladja, ki pluje po Donavi na krov bivšega kralja Karola in bivšo kraljico Cito. Poslaniški svet bo pozneje odredil, kje bo njuno stalno bivališče, odkoder ne bosta mogla nikdar več nazaj.

London, Anglija, 27. oktobra. Mala entente, obstoječa iz Jugoslavije, Čehoslovake in Rumunske je soglasno s poročilom na Central News agentaro z Dunaja poslala ogrski vladi poslanico, v kateri zahteva izročitev prejšnjega cesarja in kralja Karola, demobilizacijo madžarske armade ter končno odškodnino, ki bi zadostovala, da pokrije mobilizacijske stroške malih zaveznikov.

Če ne bo Madžarska tekoma dveh dni odgovorila na zadovoljiv način, bodo čete male entente korakale v Madžarsko.

Dunaj, Avstrija, 27. oktobra. — Avstrijska poslanska zbornica je sprejela resolucijo, ki odreja pomnožitev armade do števila kot ga je določila mirovna pogodba, sklenjena v Saint Germain.

Resolucija nadalje določa, da bo Avstrija naprosila Ligo narodov za dovoljenje, da sme vstanoviti sistem milice. Nadalje bo poslala za takojšnje razoroženje Madžarske ter definitivno izročitev Burgenlanda soglasno z določbami Trianonske mirovne pogodbe.

Ustaške tolpe v Zapadni Ogrski, ki so počivale tekoma ponešenega poskusa Karola, so večeraj obnovila svoja plenjenja in svoje izgrede. V Parndorfu so napadle neko avstrijsko žandarmerijsko postajo, ubile dva moža ter jih veliko ranile. Neki častnik in štirje možje so padli ustašem v roke. Ustaši so tudi vpriporili obstreljevanje mesta Bruck ter pošiljali izstrelke daleč v notranjost avstrijskega ozemlja. Kljub dogodkom na Ogrskem se ne smatra položaja v Burgenlandu nevarnim.

PRINC IZ WALES ODPOTOVAL PROTI INDIJI

London, Anglija, 26. oktobra. Princ iz Walesa je danes opoldne zapustil Victoria postajo, da odputuje v Portsmouth, kjer se bo vkrcal na bojno križarko Renown, s katero bo odpotoval proti Indiji in Japonski. Velike množice izven postaje so priredile angleškemu prestolonasledniku bučno slovo, dočim so bili zbrani na peronu kralj, kraljica, princesinja Mary, Lloyd George, več članov angleškega kabineta, ameriški poslanik Harvey, japonski poslanik Hajaši in številni drugi odličnjaki.

Slovo princa od kraljeve družine je bilo ganljivo. Vsi so bili globoko ginjeni. Princesinja Mary je jokala, dočim je kralj Jurij resno govoril s svojim sinom. Po odhodu vlaka so člani kraljeve družine ostali še dalj časa na peronu in kralj je imel daljši pogovor z ameriškim poslanikom.

JELEN SKOČIL SKOZI IZLOŽBO.

Scranton, Pa., 27. oktobra. — Odrasel jelen z velikim rogovjem je begal večerj ves plah po številnih ulicah tega mesta. Nikdo ne ve, odkod je prišla žival, ki je pozneje izginila proti hribom. Na svojem begu skozi mesto se je zaletel jelen v veliko izložbo neke grocerije in delikatesnice ter zbežal skozi zadnja vrata zopet na prosto.

RUSIJA HOČE PLAČATI DOLGOVE.

Kodanj, Danska, 27. oktobra. V nekem poročilu iz Revala na tukajšnje glasilo socijalnih demokratov se glasi, da je rekel Maks Litvinov, načelnik ruske sovjetske delegacije v inozemstvu, naslednje:

Mi smo oinformirali Anglijo in Francijo, da je sovjetska vlada pripravljena priznati carski ruski dolg pri izpizemskih kapitalistih, da pa bo absolutno potrebno posvetovati se glede potov in sredstev, kako odplačati ta dolg.

WIRTH BO SKUŠAL STVORITI NOVO MINISTRSTVO.

Berlin, Nemčija, 26. oktobra. — Kancelar Wirth, dosedanji nemški ministrski predsednik je sprejel mandat, poverjen mu od predsednika Eberta ter je skušal danes postaviti nov nemški kabinet.

WIRTH NEZADOVLJEN Z DELITVIJO ŠLEZIJE

Začasni nemški kanceler je izjavil, da krši razkosanje mirovno pogodbo. — Odgojenje drž. klora.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Nemški državni zbor, ki je dal zaupnico novemu kabinetu, kojega člani je objavil večerj kanceler Wirth, se je danes odgodil do dne 3. novembra. Pred odgodenjem pa je državni zbor zavrnil resolucijo, ki bi bila posledica dejstva, da bi stopili neizkušeni ljudje na mesto sedanjih izkušenih železniških strojevodij in drugih uslužbencev na vlakih.

Stone pravi, da so železnice značilno pretkanostjo predložile javnosti kot da so bratovščine povzročile celo zadrego. V nadalje pa je obrazložil različne dogodke, ki so dovedli do končnega odobrenja stavke. Načelniki železnice so dajali voditeljem petih velikih bratovščin le izbežne odgovore glede nadaljnjega obstoja različnih pravil, tikažojih se službe ter delavskih pogojev.

Voditelji železnice so jasno povedali, da so sili kolektivnega postopanja z izjemo postopanja v zvezi z železniškimi plačilnim svetom, ki je vedno pripravljen odobriti vse njihove načrte. Neformalno se je napolnilo ozračje z govoricami, da je končno napočil čas za združitev unij.

Novo stvorjeno ministrstvo dr. Wirtha je dobilo zaupnico v razmerju 230 glasov proti 132. Nov kabinet so podpirali klerikale, večinski in neodvisni socijalisti ter demokrati.

Danes so tukaj zatirjevali, da se smatra glasovanje kot čin uljudnosti napram kancelerju in njegovim tovarišem v priznanju njih poguma v času, ko je bil politični položaj skrajno napet in kot je vsakdo pričakoval kaosa. Zaupnika pa nikakor ne pomenja sile novega kabineta v parlamentu, stvorjenje novega ministrstva se smatra za začasno odpravo.

PRIDELEK PŠENICE V ARGENTINI.

Buenos Aires, Argentina, 27. oktobra. — Poljedelski minister je izračunal, da bo znašal pridelek pšenice v Argentini več kot pet milijonov in pol metričnih ton ali približno dvesto sedem milijonov bušljev ter pridelek lanenega semena en milijon in pol metričnih ton ali približno 52 milijonov bušljev.

STAVKA ŽELEZNIČARJEV PREKLICANA

NA GLAVNEM ZBOROVANJU JE BILA SPREJETA RESOLUCIJA, KI ZAVRAČA STRAJK. RESNA BESEDA DELAVSKEGA VODITELJA — ČE BI ŽELEZNIČARJI ZASTRAJKALI, BI ZMAGALI RADIKALCI.

Chicago, Ill., 27. oktobra. — Stavka železničarjev, ki je imela izbruhniti dne 30. oktobra, je preključena.

Tozadevna resolucija je bila sprejeta na tukajšnjem zborovanju switchmenov, trainmenov, konduktorjev, strojevodij in kurjačev.

Uradniki organizacije brzojavnih uslužbencev so sklenili slediti temu vzgledu.

To so bile edine unije, ki so svoj čas glasovale za strajk.

Cleveland, Ohio, 27. oktobra. — Warren S. Stone, predsednik bratovščine strojevodij, je v nekem ugovorilu, katero je objavil večerj, trdil, da se bore bratovščine za svoj obstoj ter svaril, da se bodo pojavile radikalne delavske organizacije tekoma par let ali celo tekoma par mesecev, ki bodo stopile namesto dosedanjih bratovščin, če bodo slednje uničene.

— Zagotavljam pa vam, — je rekel Stone, — da je strmoglavljenje naših organizacij vse prej kot pa završeno dejstvo.

Stone pravi v nadaljnjem, da je sila javnega mnenja najbolj močna sila pri odločitvi tega železniškega spora. Vprašuje, če neče dajati javnost prednosti izkušenim uslužbencem bratovščin na potovanjih mesto negotovosti, ki bi bila posledica dejstva, da bi stopili neizkušeni ljudje na mesto sedanjih izkušenih železniških strojevodij in drugih uslužbencev na vlakih.

Stone pravi, da so železnice značilno pretkanostjo predložile javnosti kot da so bratovščine povzročile celo zadrego. V nadalje pa je obrazložil različne dogodke, ki so dovedli do končnega odobrenja stavke. Načelniki železnice so dajali voditeljem petih velikih bratovščin le izbežne odgovore glede nadaljnjega obstoja različnih pravil, tikažojih se službe ter delavskih pogojev.

Voditelji železnice so jasno povedali, da so sili kolektivnega postopanja z izjemo postopanja v zvezi z železniškimi plačilnim svetom, ki je vedno pripravljen odobriti vse njihove načrte. Neformalno se je napolnilo ozračje z govoricami, da je končno napočil čas za združitev unij.

— Železniški delavci je prepričani, da zasluži vso obzirnost od strani občinstva — je rečeno v njegovem ugovorilu. Prvi princip njegove vere je, da mora zavarovati in okraniti pod vsakim pogojem življenja, katerega so mu zaprli.

Predno se občinstvo odloči, da hoče cenejšo železniško službo ter obenem tudi upropastenje sedanje izvršne morala železniških uslužbencev, ki moralo vpoštevati posledice takega postopanja.

Vzemimo slučaj, da bi razbili bratovščine. Prva posledica tega bi bila gotovo znižanje telesnih moralnih standardov z neizogibno izgubo življenja in lastnine. Takoj temu bi pr sledila neizogibna reorganizacija čelavcev na podlagi starih bratovščin, temveč na temelju en velike unije, ki bi se posluževala predvsem sile direktne akcije in ki bi se ne vstavila pri nobeni stvari, da povspeši svoje revolucionarne politične naklepe.

To je bila vedna reakcija proti nebrzdani burbonski nadvladi. Mi opozarjamo na svoj dolgi rekord zmernih in treznih delavnosti v prilog pravičnim in naprednim odredbam. Opojinjamo vas na dejstvo, da so bile stavke železničarjev najbolj redka oblika delavskih sporov. Vprašujemo vas, če hočete prevzeti riziko, ki je spojen z našim strmoglavljenjem.

Zagotavljam pa vam, da je to strmoglavljenje še vse prej kot pa završeno dejstvo. Naš rekord zmernosti in spravljivosti v tej zadevi je tako čisti, da se podajamo v boj z dobro vestjo in polnim pogumom.

Lagal bi sami sebi, svojim družinam in javnosti, če bi se vklonili ter dovolili, da se izvrši program ponižanja na naš račun.

Mi se zavedamo, da je sedanji čas najslabši, kar si ga je mogoče misliti za stavko. Taka stavka pa je neizogibna, če skušajo železnice vsiliti svojim delavcem nemožne delavske pogoje.

Javnost ne bo prav nič bolj trpela ali mogoče celo manj, kot pa železničar, ki je glasoval za stavko.

WSS WSS WSS WSS WSS

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potem naše banko izvršujejo po nižji ceni, sanjaljivo in hitro.

Včeraj so bile naše cene sledeče:

Jugoslavija:

Razpoložljiva na računo pošto in izplačuje "Kr. poštni čeki na urad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.			
300 kron	\$ 1.30	1,000 kron	\$ 4.10
400 kron	\$ 1.70	5,000 kron	\$30.00
500 kron	\$ 2.10	10,000 kron	\$39.00

Italija in zasedeno ozemlje:

Razpoložljiva na računo pošto in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.			
50 lir	\$ 2.50	500 lir	\$21.50
100 lir	\$ 4.60	1000 lir	\$42.50
300 lir	\$12.90		

Nemška Avstrija:

Kaspetilja na računo pošto in izplačuje "Austrijsche Bank" na Dunaju.	
1,000 nem.-avstr. kron \$ 1.30	10,000 nem.-avstr. kron \$11.00
5,000 nem.-avtr. kron \$ 6.00	50,000 nem.-avstr. kron \$50.00

Vrednost denarja sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni iztega dne kot nam poslani denar dope v roke.

Kot generalni zastopnik "Jadranske Banka" in njenih podružnic imamo razpoložljive uspešne pogoje, ki bodo veliko koristni za vas, ki se hočejo posluževati naše bank.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

FRANK SAKSER STATE BANK, 32 Cortlandt St., New York

(Advertisement)

